

© DISNEY

MARK HENN animoi Mulanin

Harri Röpöpetti

"Usein sanotaan, että animaattorit näyttelevät kynillä. Minä näen itseni ensin näyttelijänä ja vasta sitten piirtäjänä. Animaatio on sikäli hieno laji, että siinä voi näyttellä mitä roolia tahansa", sanoo Mark Henn.

Hän on vastannut Mulanin hahmosta Disneyn piirretyssä. Mulan ei ollut ensimmäinen naishahmo, jonka parissa jo vuonna 1980 Disneyllä aloittanut Henn työskenteli. Hän on ollut muun muassa Pienen merenneidon päähenkilö Arielin, Kaunottaren ja hirvion sankaritar Bellen ja Aladdinin prinsessa Jasminen pääanimaattori. Hän auttoi piirtämään myös inliianprinsessa Pocahontasin hahmon.

"Animaattorit erikoistuvat erilaisiin

rooleihin. En tiedä, miksi sovin naisrooleihin. Siitä kysellään minulta koko ajan ja minusta etsitään usein heidän piirrettään. Vaan eipä minulla ole mitään naisrooleja vastaankaan."

"Notre Damen kellonsoittajassa olisin luultavasti saanut tehdä Esmeraldan ja Herkuleessa Megan, jos olisin työskennellyt niissä". Henn nauraa. Ja onhan vanhan kiinalaisen teatteriperinteen mukaista, että myös naisten rooleja esittävät miehet.

Mark Henn aloitti työskentelyn Mulanin parissa heti Leijonakuninkaan valmistuttua ja piti vain pienen tauon osallistuessaan Pocahontasiin. Pelkkä hahmon suunnittelu saattaa kestää hänen mukaansa vuoden.

"Ensin tulee tietysti tarina. Sitteen otetaan selvää, kuka animaattori sopii kuhunkin rooliin, aivan samalla tavalla kuin näytelmäelokuvissa valitaan näyttelijät. Sitten piirretään ja pidetään kokouksia, muokataan kunnes hahmo tuntuu sopivalta."

"Joskus hahmon ääni valitaan ensimmäisenä ja se rakennetaan ääninäyttelijän luonteen mukaan. Mulanin hahmossa aloitettiin piirroksista, joihin etsittiin sopiva ääni." Englanninkielisessä versiossa Mulanin äänenä on Ming-na Wen, amerikankiinalainen näyttelijä, joka löytyi Wayne Wangin elokuvastallon ja onnen tarinat. Suomeksi roolin teli Heidi Kyrö.

Mulan perustuu vanhaan kiinalaiseen kansantaruuun. Elokuvan taiteilijakuarti vieraili Kiinassa tutustumassa paikalliseen kulttuuriin ja inemässä siitä aitouden tuntua. "Yritin katsoa Kiinaa Mulanin silmin, niin kuin hänenlaisensa tyttö olisi nähnyt sen siihen aikaan. Ratsastaessani yritin kuvitella, millä hänestä tuntui. Tutkimme paljon kiinalaista taidetta."

"Monet kiinalaiset sanoivat meille, että alkää tehkö Mulanille samaa kuin amerikkalaiset kiinalaiselle ruoalle. Mulanilla on heidän kulttuurissaan suunnilleen sama asema kuin meillä Amerikassa Davy Crockettilla. Kaikki tuntevat hänet ja tarinasta on monta versiota."

Mulanin tuotantoryhmässä oli monia syntyperältään kiinalaisia taiteilijoita. Sikäläisen kuvataiteen vaikutus näkyy lopputuloksessa vahvasti. Mulanin Kiina onkin ehkä Disneyn aidoimmmin kuvaama kulttuuri. Esimerkiksi Disneyn Herkulesta syytettiin kreikkalaisen kulttuuriperinnön ryöstöistä.

"Halusimme toki tehdä Mulanista länsimaisen elokuvan, mutta alkuperäistä legenda kunnioittaen. Sotilaatkaan eivät muistuta ensimmäisen ja toisen dynastian aikaista terrakottasotureita, tarina kun sijoittuu dynastioiden väliseen aikaan."

"Katsoimme myös kiinalaisia elokuvia, mutta emme kovin paljon. Tutkimme niistä lähinnä, miten kiinalaiset käyttäytyvät omassa ympäristössään. Sikäli kuin tiedän, kiinalaiset ovat hyväksyneet versiomme."

Mulan on esitetty Hongkongissa, missä se on menestynyt hyvin. Sen pääsystä Manner-Kiinan markkinoille ei ole tietoa. Kiinan kommunistinen hallitus laskee sinne ylipäänsä vain pari amerikkalaista elokuvaa vuodessa. ☐